

Na rokovanie Mestskej rady mesta Piešťany dňa 27.07.2016

Názov materiálu: Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste
Piešťany

Obsah materiálu: dôvodová správa
príloha č.1 - Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste
Piešťany

Návrh na uznesenie: Mestská rada mesta Piešťany po prerokovaní odporúča

A/ „Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany“

– zobrať na vedomie

Spracovateľ: Ing. Alena Horešová, vedúca oddelenia stavebných služieb a rozvoja mesta

Predkladateľ: Ing. Eduard Strapatý, prednosta MsÚ

Dôvodová správa :

Materiál „Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany “ za uplynulý rok je pravidelne spracovávaný a predkladaný na rokovanie poslancom mestského zastupiteľstva za účelom informovania o aktuálnom stave nakladania s odpadmi.

Prvé vyhodnotenie nakladania s odpadmi bolo spracované v roku 2007. Od toho obdobia bol materiál pravidelne doplňaný o informácie na základe uznesení Komisie pre životné prostredie a Mestského zastupiteľstva.

Cieľom vypracovaného materiálu je vyhodnotenie nakladania s odpadmi za rok 2015 v nasledovnom členení :

- analýza vyprodukovaných druhov odpadov a ich množstvá
- prehľad o spôsobe zhodnocovania a zneškodňovania odpadov
- prehľad o vynaložených nákladoch na zabezpečenie zberu, prepravy a uloženia odpadov

Pre porovnanie nákladov a množstva vyprodukovaných odpadov uvádzame údaje za obdobie posledných piatich rokov.

Súčasťou materiálu sú aj informácie o:

- aktivitách v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2015
- cieľoch v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2016

1. Problematika odpadového hospodárstva mesta Piešťany

Pri riešení odpadového hospodárstva na území mesta Piešťany je potrebné prihliadať na skutočnosť, že produkcia odpadu predstavuje nielen ekologický, ale aj ekonomický rozmer. Zároveň je zrejmé, že nakladanie s odpadmi nepredstavuje zdroj zisku, ale pomáha skvalitňovať životné prostredie obyvateľov, zlepšovať stav krajiny za pomoci prísnych podmienok a pravidiel, ktoré je potrebné pri týchto činnostiach rešpektovať. Komunálna sféra je základom tvorby odpadov, kde každodenný život v konzumnej spoločnosti a s rastom životnej úrovne žiaľ prináša fakt vzniku odpadov a problematiku ich následnej likvidácie. Záujmom mesta Piešťany je vytvárať pre svojich obyvateľov vhodné podmienky na zapojenie sa do systému zberu komunálnych a drobných stavebných odpadov, zdokonaľovanie systému triedeného zberu odpadov, zvyšovanie množstva vytriedených komodít a znižovanie množstva komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov.

2. Legislatívne opatrenia na zabezpečenie správneho nakladania s odpadmi

Za komplexné nakladanie s komunálnymi odpadmi, vrátane zhodnocovania a zneškodňovania odpadov je zodpovedné mesto, ktoré je povinné prihliadať na základné princípy riadenia odpadového hospodárstva :

- a) predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu
- b) zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
- c) využívať odpady ako zdroj energie
- d) zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Súčasný právny rámec, ktorý vymedzuje povinnosti obcí a miest je špecifikovaný v nasledovných zákonoch a príslušných vyhláškach :

- *Zákon č.79/2015 Z. z. o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov*
- *Vyhláška MŽP SR č.366/2015 o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti*
- *Vyhláška MŽP SR č.371/2015, ktorou sa vykonávajú ustanovenia zákona o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov*
- *Zákon č.582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady*
- *Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.*

Mesto Piešťany nakladá s odpadmi na svojom území v zmysle ustanovení Všeobecne záväzného nariadenia mesta Piešťany o odpadoch.

V zmysle ustanovení zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch má **mesto povinnosť**:

- zaviesť vhodný systém zberu odpadov, zabezpečením zberu a prepravu zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jeho území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch, vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu zmesového komunálneho odpadu v meste
- zabezpečiť a vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností a biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,
- zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvové tetrapakové obaly najmenej v rozsahu vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov, v rámci zavedeného systému zberu odpadov, vrátane zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v meste,
- zabezpečiť priestor, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu (vrátane odpadov z obalov a neobalových výrobkov),
- podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, uskutočniť zber a prepravu objemných odpadov a oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia
- upraviť zmluvne spôsob a podmienky zberu odpadov so zberovou spoločnosťou, ktorá má na vykonávanie predmetnej činnosti oprávnenie a požadované súhlasy od orgánov štátnej správy
- vykonávať kontroly plnenia povinností pôvodcov odpadov, požadovať informácie o nakladaní s odpadom na jeho území
- ukladať pokuty za priestupky za nepovolené nakladanie s odpadmi na úseku odpadového hospodárstva
- povinnosť zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

3. Analýza odpadového hospodárstva

Analýza odpadového hospodárstva predstavuje informácie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a ich vytriedenými zložkami, ktoré vznikli na území mesta Piešťany za rok 2015. Predkladá prehľad o celkovom množstve vyprodukovaných odpadov, a tiež o výške nákladov potrebných na zabezpečenie služieb v oblasti odpadového hospodárstva (zber, preprava, zhodnotenie a zneškodnenie odpadov).

V roku 2015 sme zaznamenali zníženie produkcie celkového množstva komunálnych odpadov a tým aj zníženie vytriedených odpadov, kde percento separácie dosiahlo hodnotu **len 32 %**. Údaje uvádzame v tabuľke č.1. K zníženiu množstva vytriedeného odpadu výrazne prispelo zníženie separácie biologicky rozložiteľných odpadov z údržby zelene vykonávanej organizáciou Služby mesta Piešťany.

Podľa tabuľky č.2 u väčšiny odpadov podľa pôvodu ich vzniku sme zaznamenali nepatrné zvýšenie ich množstva, okrem odpadov z čistenia ulíc a z prevádzky Zberné stredisko, ktorých množstvo sa zvýšilo. Na ich zvýšenú produkciu mali vplyv odstraňovanie nepovolených skládok odpadov a veľkoobjemových odpadov zo stanovišť zberných nádob na sídliskách

a z verejných priestranstiev mesta, taktiež zber veľkoobjemových odpadov počas jarých a jesenných zberov.

V tabuľke č.3 uvádzame údaje o vytriedených komoditách a ich odberateľoch, ktorí odovzdali odpad oprávneným spoločnostiam na ďalšie zhodnotenie.

Tabuľka č.1 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2011 -2015)

Zberový rok	Celkové množstvo	Priemer na 1 ob.	Skládkované množstvo	Priemer na 1 ob.	Separované množstvo	Priemer na 1 ob.	Percento separácie
2011	16 694	0,57	10 224	0,35	6 470	0,22	39
2012	16 542	0,57	9 904	0,34	6 638	0,23	40
2013	16 752	0,58	10 662	0,37	6 090	0,21	36
2014	18 633	0,65	11 340	0,39	7293	0,25	39
2015	17 021	0,60	11 614	0,40	5407	0,19	32

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.2 Množstvo odpadov v tonách rozčlenené podľa ich pôvodu (2011 - 2015)

Zberový rok/pôvod	2011	2012	2013	2014	2015
Domácnosti	4 752	4 815	5 096	4 970	5100
Prevádzky	3 175	2 957	2 506	2 550	2600
Zberné stredisko	1 113	953	1 489	2 381	2525
Uličné nádoby	232	207	310	487	420
Čistenie ulíc	756	609	827	510	779
Bioodpad z domácností	911	955	854	950	910
Odpad z cintorínov	205	218	198	180	190

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

**Tabuľka č.3 Množstvo vytriedených odpadov podľa komodít, údaje o odberateľoch
(2011 -2015)**

<i>Komodita</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>Odberateľ</i>
<i>Papier</i>	772,81	762,77	816,56	840,81	851,51	Marius Pedersen, a.s
<i>Plasty</i>	298,42	345,02	390,83	400,16	414,5	Marius Pedersen, a.s.
<i>Sklo</i>	392,42	423,53	396,11	427,95	422,65	Marius Pedersen, a.s.
<i>Batérie, akumulátory</i>	0,101	0,05	1,14	0,29	0,05	Bomat, s.r.o.
<i>Žiarivky, farby</i>	7,821	6,955	4,417	7,19	7,89	Vyfako, s.r.o.
<i>Oleje a tuky</i>	3,05	12,76	1,09	0,12	1,88	Vyfako, s.r.o.
<i>Elektroodpad</i>	41,87	21,09	38,51	15,31	13,04	Bomat, s.r.o.
<i>Kovy</i>	15,26	10,98	13,99	14,51	20,30	Marius Pedersen, a.s.
<i>Pneumatiky</i>	12,48	16,51	25,81	27,84	21,45	Vyfako, s.r.o.
<i>Tetrapakové obaly</i>	26,5	25,64	30,82	34,97	31,10	Marius Pedersen, a.s.
<i>Šatstvo, textil</i>	0	79,84	61,124	62	7,80	Revenge, s.r.o.
<i>Bioodpad*</i>	4899	4933	4310	5458	3600	Služby mesta
<i>Kuchynský odpad</i>	0	0	0	4,56	6,70	Marius Pedersen, a.s.
<i>Jedlé oleje a tuky</i>	0	0	0	0	7,80	INTA, s.r.o.
<i>Spolu</i>	6469,7	6638,1	6090,4	7293	5407	

**vrátane odpadu z údržby mestskej zelene a bioodpadu z domácností*

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Náklady na zber, prepravu a zneškodnenie odpadov dosiahli v roku 2015 celkovú výšku 1 441 225 €, čo znamená, že v porovnaní s rokom 2014 sa znížili o 17 323 €.

Údaje uvádzame v tabuľkách č.4. a 5.

Tabuľka č.4 Náklady (v €) na zabezpečenie zberu, prepravy, zhodnotenia a zneškodnenia (2011 – 2015)

Zberový rok/ Náklady v €	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové náklady	1 283 187	1 320 563	1 383 291	1 458 548	1 441 225
Zber a preprava odpadov	867 973	894 695	923 627	963 414	973 404
Zneškodnenie odpadov	362 529	361 305	401 957	433 013	447 789
Triedený zber odpadov	32 028	33 508	38 909	42 522	32 693
Prevádzka Zberné stredisko*	20 657	31 055	18 798	19 599	20 032

* vrátane mzdy, energie, materiál

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.5 Rozčlenenie nákladov (v €) podľa jednotlivých služieb v OH (2011 -2015)

Zberový rok/Pôvod odpadov	2011	2012	2013	2014	2015
Domácnosti	659 713	697 408	721 927	722 187	723 125
Prevádzky	399 997	400 874	391 701	339 101	402 305
Uličné nádoby	16 308	14 889	20 118	31 510	29 030
Nepovolené skládky	11 904	5 622	4 306	3 560	6712
Biologicky rozložiteľný odpad (rodinné domy)	26 833	29 862	33 958	33 021	33 012
Čistenie ulíc	39 285	33 302	43 411	30 229	31 200
Veľkoobjemový odpad (prevádzka Zberné stredisko)	78 147	75 204	97 119	152 206	180 300
Biologicky rozložiteľný odpad (prevádzka Zberné stredisko)	5 312	6 256	5 293	4 852	1500
Odpad z cintorínov	19 836	21 220	18 843	19 511	19 200

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Mesto Piešťany vynaložilo v roku 2015 na zabezpečenie služieb v odpadovom hospodárstve finančné prostriedky vo výške **1 441 225 €**, pričom príjem za poplatkov za komunálne odpady bol vo výške **1 386 290 €**.

Údaje uvádza tabuľka č.6.

Problematika výberu poplatkov za komunálne odpady, rovnako aj výpočet výšky poplatkov je v kompetencii finančného odboru.

Tabuľka č.6 Výška príjmov a nedoplatkov (v €) za komunálne odpady (2011 - 2015)

rok	Predpis FO (v €)	Predpis PO (v €)	Nedoplatok (v €)	Príjmy (v €)
2011	597 732	777 888	43 977	1 331 643
2012	689 054	736 252	89 753	1 335 553
2013	693 847	754 002	60 904	1 386 945
2014	692 025	727 550	100 633	1 318 942
2015	706 378	766 464	86 552	1 386 290

Z uvedeného vyplýva, že v roku 2015 Mesto Piešťany doplávalo z rozpočtu finančnou čiastkou **54 935 €**. Pre rok 2016 je nutné počítať so zvýšením nákladov na vývoz zberných nádob na bioodpad (cca 100 ks nových nádob) a na likvidáciu nepovolených skládok odpadov, čo by malo prispieť k vyššej čistote verejných priestranstiev.

4. Aktivity v odpadovom hospodárstve za rok 2015

- rozšírenie systému separovaného zberu biologicky rozložiteľných odpadov v rodinných domoch zakúpením ďalších 100 ks špeciálnych zberných nádob o objeme 240 l
- vybudovanie stanovišť zberných nádob na odpad na sídliskách
- rozšírenie počtu uličných zberných nádob na psie exkrementy
- propagácia separovaného zberu pre obyvateľov – oznamy v miestnej tlači, na webovej stránke mesta, spracovanie a tlač a distribúcia brožúrky o triedenom zbere
- propagácia separovaného zberu v materských a základných školách (výchovné, motivačné a učebné pomôcky s tematikou odpadového hospodárstva)
- aktívna účasť na konferenciách a seminároch
- organizácia pravidelného zberu odpadov z brehov vodných tokov (Váh, Dubová) a vodnej nádrže Sĺňava v rámci Dňa Zeme aj v spolupráci so žiakmi základných škôl a občianskymi združeniami
- organizácia jarného čistenia mesta v spolupráci so žiakmi stredných škôl (počas písomných maturít)
- pravidelné odstraňovanie nepovolených skládok odpadov zo stanovišť zberných nádob na sídliskách
- bezplatný jarný a jesenný zber veľkoobjemového odpadu a elektroodpadov od občanov v dvanástich lokalitách na území mesta
- zavedenie systému triedeného zberu jedlých olejov a tukov pre obyvateľov v prevádzke Zberné stredisko

Ciele v odpadovom hospodárstve v roku 2016

- osвета a vzdelávanie obyvateľov mesta Piešťany formou letákov, oznamov, brožúr
- osвета a vzdelávanie detí v materských, základných školách formou výučbových materiálov s tematikou separovaného zberu
- vybudovanie ďalších stanovišť zberných nádob na odpad
- zakúpenie ďalších zberných nádob na bioodpad do rodinných domov
- zavedenie systému pravidelných kontrol separovaného zberu na sídliskách, v rodinných domoch a v prevádzkach za účelom zlepšenia čistoty vyseparovaných zložiek odpadov
- výzvy v tlači a osвета prostredníctvom miestnych médií na správne nakladanie so stavebným odpadom (povinnosti ukladania stavebného odpadu na riadené skládky a predchádzanie vzniku nepovolených skládok odpadov)
- organizácia zberu odpadu v rámci Dňa Zeme
- bezplatný jarný a jesenný zber veľkoobjemového odpadu a nebezpečných odpadov vrátane elektroodpadov od občanov
- predkladanie žiadostí o získanie finančných prostriedkov na podporu zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov (v rámci výzvy operačného programu MŽP SR)
- plnenie legislatívnych povinností nového zákona o odpadoch (uzatvorenie zmluvy o nakladaní s odpadmi s organizáciou zodpovednosti výrobcov)
- zavedenie poplatku za odber a ukladanie drobného stavebného odpadu v prevádzke Zberné stredisko.